

Mestská časť Bratislava - Vajnory

Materiál na rokovanie MZ
MČ Bratislava - Vajnory
dňa 31. marca 2015

K bodu: 9

**Správa z kontroly hospodárenia
s finančnými prostriedkami a materiálnymi hodnotami
pri prevádzkovaní školskej jedálne ZŠ s MŠ Kataríny Brúderovej
v mestskej časti Bratislava-Vajnory**

Ing. Ján Mrva
starosta

A large, stylized signature in blue ink, written over the text of the starosta.

Predkladateľ:

Ing. Martin Križan
miestny kontrolór

A signature in blue ink, written over the text of the miestny kontrolór.

Zodpovedný:

Ing. Martin Križan
miestny kontrolór

A signature in blue ink, written over the text of the miestny kontrolór.

Spracovateľ:

Ing. Martin Križan
miestny kontrolór

A signature in blue ink, written over the text of the miestny kontrolór.

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Uznesenie z MR
3. Správa

Bratislava, marec 2015

NÁVRH UZNESENIA

Miestne zastupiteľstvo po prerokovaní

berie na vedomie

Správu z kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a materiálnymi hodnotami pri prevádzkovaní školskej jedálne ZŠ s MŠ Kataríny Brúderovej v mestskej časti Bratislava-Vajnory

UZNESENIE MIESTNEJ RADY

Miestna rada po prerokovaní

odporúča

miestnemu zastupiteľstvu prerokovať a vziať na vedomie Správu z kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a materiálnymi hodnotami pri prevádzkovaní školskej jedálne ZŠ s MŠ Kataríny Brúderovej v mestskej časti Bratislava-Vajnory

MESTSKÁ ČASŤ BRATISLAVA-VAJNORY

Roľnícka 109, 831 07 Bratislava 36
Hlavný kontrolór

SPRÁVA Z KONTROLY hospodárenia s finančnými prostriedkami a materiálnymi hodnotami pri prevádzkovaní školskej jedálne ZŠ s MŠ Kataríny Brúderovej v Mestskej časti Bratislava - Vajnory

Kontrolu vykonal:

Ing. Martin Križan – hlavný kontrolór na základe doručených sťažností a schválenia kontroly mestským zastupiteľstvom ako mimoriadnej kontroly

Ing. Miroslav Pšenčík - prizvaná osoba z dôvodov osobitnej povahy finančnej kontroly - účasť vo všeobecnom záujme podľa predpisu č. 502/2001 Z. z. (Zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Kontrolovaný subjekt: Školská jedáleň pri ZŠ s MŠ K. Brúderovej

V čase: od decembra 2014 do februára 2015 s prerušovaním.

A. POUŽITÁ LEGISLATÍVA

- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 - Zákon č. 431/2002 Z. z. Zákon o účtovníctve (ďalej len „zákon o účtovníctve“)
 - Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky. (ďalej len „opatrenie MF SR“)
 - zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 596/2003 Z. z.) a
 - § 7 vyhlášky Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 330/2009 Z. z. o zariadení školského stravovania (ďalej len vyhláška MŠ SR č. 330/2009 Z. z.).
 - Obec v zariadeniach školského stravovania vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti v rámci preneseného výkonu štátnej správy v školstve vykonáva kontrolu v zmysle **§ 6 ods. 8 písm. a) zákona č. 596/2003 Z. z. Kontroluje dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov v oblasti školského stravovania.**
 - Obec pri výkone samosprávy v zmysle **§ 6 ods. 8 písm. b) zákona č. 596/2003 Z. z. kontroluje kvalitu podávaných jedál v zariadeniach školského stravovania, ktorých je zriaďovateľom.** Kontrolu vykonáva odborný zamestnanec územnej samosprávy.
 - Obec na základe **§ 6 ods. 16 zákona č. 596/2003 Z. z. vykonáva kontrolu na úseku hospodárenia s finančnými prostriedkami pridelenými zo štátneho rozpočtu, s materiálnymi hodnotami a majetkom, ktorý má v správe a kontroluje efektívnosť a účelnosť ich využitia.**
 - Kontrola bola vykonaná v súlade s ustanovením zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 502/2001 Z. z.).
- Dodržiavanie materiálno-spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie vydaných Ministerstvom školstva SR, najmä:
- normovanie potravín
 - dodržiavanie druhu a množstva potravín podľa použitej receptúry,

- kontrola hmotnosti hotovej porcie pokrmu alebo nápoja,
- dodržanie výrobného postupu pri príprave pokrmov a nápojov).

- Uplatňovanie zásad na zostavovanie jedálnych lístkov v zariadení školského stravovania (príloha č. 1 vyhlášky MŠ SR č. 330/2009 Z. z.):
 - časová štruktúra jedálnych lístkov,
 - obsahová štruktúra pokrmov,
 - všeobecné zásady a požiadavky na manipuláciu s potravinami.
- Určenie finančného príspevku od zákonného zástupcu dieťaťa alebo žiaka na nákup potravín na jedlo podľa zvoleného finančného pásma podľa § 140 a 141 zákona č. 245/2008 Z. z. (všeobecne záväzné nariadenie obce, samosprávneho kraja alebo rozhodnutie riaditeľa školy
- **„Prevádzkový poriadok školskej jedálne ZŠ s MŠ Kataríny Brúderovej platný od 01. septembra 2014.**
- Vedenie dokumentácie v písomnej alebo elektronickej podobe:
 - prevádzkový poriadok,
 - evidencia osvedčení o odbornej a zdravotnej spôsobilosti zamestnancov,
 - stravný lístok alebo evidencia kreditných kariet, osobných čipov
 - zápisný lístok stravníka
 - normovací hárok alebo stravný list,
 - jedálny lístok,
 - obratová súpiska zásob,
 - výkaz stravovaných osôb,
 - dokumentácia správnej výrobnéj praxe,
 - záznam o odkladaní vzoriek stravy,
 - skladová karta,
 - kniha prijatých faktúr a odoslaných faktúr,
 - peňažný denník,
 - prehľad inkasa stravného,
 - evidencia odpadu,
 - kniha objednávok,
 - dodací list,
 - kniha pracovných porád a preškolení,
 - záznamy z kontrol.
- Finančné podmienky na nákup potravín, ktoré uhradza zákonný zástupca dieťaťa alebo žiaka (v zmysle zákona č. 245/2008 Z. z.).
- Dodržiavanie materiálo-spotrebných noriem a receptúr pre školské stravovanie (aj pre diétny systém), vydaných Ministerstvom školstva SR, najmä:
 - normovanie potravín,
 - dodržiavanie druhu a množstva potravín podľa použitej receptúry,
 - kontrola hmotnosti hotovej porcie pokrmu alebo nápoja,
 - dodržanie výrobného postupu pri príprave pokrmov a nápojov).
- Dodržiavanie postupov podľa Pokynu Daňového riaditeľstva SR k uplatneniu príspevkov na stravovanie zamestnancov do daňových výdavkov zamestnávateľa podľa § 19 ods. 2 písm. c) štvrtého bodu zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov
- Podľa § 152 ods.3 ZP zamestnávateľ prispieva na stravovanie zamestnanca vo výške najmenej 55% z ceny jedla, najviac však na každé jedlo do výšky 55% stravného poskytovaného pri pracovnej ceste v trvaní 5 až 12 hodín podľa zákona č. 283/2002 Z. z. o cestových náhradách v znení neskorších predpisov
- Podľa ustanovenia § 152 ods. 3 ZP zamestnávateľ poskytuje príspevok na stravovanie zamestnancov aj podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde v znení neskorších predpisov
- Cenu jedla prevádzkovateľa stravovacieho zariadenia zvyčajne určuje z ceny potravín a z prevádzkových nákladov, do ktorých sa započítavajú mzdy, hygienické a pracovné ošatenia, čistiace potreby, vybavenie stravovacieho zariadenia, náklady na energiu (plyn, elektrina a ďalšie náklady, ktoré vyplývajú z prevádzky stravovacieho zariadenia).

B. PREDMET KONTROLY

I. KONTROLA HOSPODÁRENIA S FINANČNÝMI PROSTRIEDKAMI A S MATERIÁLNYMI HODNOTAMI

Kontrolný postup vychádzal z agendy, ktorá je vedená v súvislosti s činnosťou školského stravovacieho zariadenia a jeho financovaním:

- 1) Evidencia stravníkov prihlásených na stravovanie – platby, preplatky, nedoplatky, včasné odhlasovanie a prihlasovanie na stravovanie v súlade s prevádzkovým poriadkom.
- 2) Kontrola mesačných účtovných uzávierok stravného, hospodárenie, efektívnosť a účelnosť použitia finančných prostriedkov na nákup potravín.
- 3) Režijné náklady na stravovanie a iné zdroje financovania – výpočet režijných nákladov, príjem, evidencia, ich efektívne využívanie.

Kontrolné zistenia:

1. Hlavný kontrolór preveril spôsob nakupovania a evidenciu potravín obstaraných pre prípravu jedál v školskom stravovacom zariadení. Príjem, výdaj, zostatok na sklade potravín je vedený na tlačive Obrátová súpiska zásob. Príjem a výdaj tovaru v obrátovej súpiske zaznamenáva vedúca školskej jedálne podľa údajov z faktúr a k nim priložených dodacích listov dodávateľov a pokladničných dokladov pri nákupoch v hotovosti.

2. Kontrolovaný subjekt nemá spracovaný osobitný predpis pre vykonávanie inventúr majetku a záväzkov, teda ani pre tovar evidovaný na zásobách v sklade školskej jedálne. Porovnanie skutočného stavu zásob so skladovou evidenciou vykonáva ako jediná osoba - vedúca školskej jedálne sporadicky, resp. podľa jej ústneho vyjadrenia v rámci mesačnej rekapitulácie výsledkov školského stravovania cez obrátovú súpisku zásob. **Nevykonávaním pravidelnej inventarizácie zásob v zmysle objektívnych zásad, došlo k porušeniu zákona o účtovníctve.**

3. Prevádzkový poriadok pre lepšiu zrozumiteľnosť a vykonateľnosť by sa mal doplniť:

Bod 2. Spôsob úhrady príspevku na úhradu režijných nákladov 4 eur a 7 eur. Je stanovená výška, ale nie forma a spôsob platby. Teda, či je výška príspevku na úhradu režijných nákladov súčasťou stravného, alebo sa uhrádza osobitne. Je to dôležité, pretože výška príspevku sa môže meniť v závislosti od kalkulácie nákladov na stravovanie. Takýto výpočet predkladá ekonómka školy minimálne pri zostavovaní záverečného účtu obce ako podporný materiál o financovaní príslušnej kapitoly rozpočtu obce.

Bod 6. Stravné – nie je uvedené, z akých finančných častí pozostáva.

4. Školské stravovacie zariadenie používa programový informačný systém (**e-jídelníček**), ktorý okrem iného sa využíva aj na zostavenie týždenného jedálneho lístka. Podľa zadaných kritérií, systém stanoví druh, váhu a počet potravín, ktoré sa majú použiť na prípravu jednotlivých jedál v závislosti na počtoch jednotlivých kategórií stravníkov – a stanovuje tzv. „normu spotreby“.

5. Zistila sa zámena sortimentov, pri cenových rozdieloch jednotkových cien, ktorá prináša rozdielny súčet v rekapitulácii stravného listu medzi normovanými nákladmi a skutočnými nákladmi. Pokiaľ sa tieto rozdiely pravidelne nevyrovnávajú kompenzáciou v rámci stravovacieho programu, alebo inými produktmi, napríklad ovocím, rozdiely sa denne nabaľujú a vytvárajú dojem neodôvodneného šetrenia na skutočných, stravných nákladoch. Vyžaduje si to pravidelné vyhodnotenie a rekapituláciu normovaných a skutočných nákladov každého uplynulého stravovacieho dňa a plánovania na nasledujúci stravovací deň.

6. **Kalkuláciu potravín** na prípravu jedál vykonáva vedúca školskej jedálne. Z rozpisu jedál v jednotlivých dňoch je zostavený týždenný jedálny lístok s jedným mäsitým a druhým bezmäsitým jedlom. Skutočné množstvo tovaru vydaného na prípravu jedál je automaticky odpisované zo skladovej evidencie denne v jednotkách množstva a v eurách, podľa nastaveného programu „e – jídelníček“..

7. **Náklady na potraviny** financujú stravníci formou mesačného predpisu stravného. Z uvedeného dôvodu by z dlhodobšieho časového hľadiska (bežný mesiac a viac) mala byť normovaná a skutočná spotreba zhodná alebo rozdiely medzi nimi minimálne.

II. Výpis z vybranej obratovej súpisky zásob

Tab. č. 1

Mesiac: **október 2014**

číslo	Názov tovaru (výber)	Dodávateľ	dátum	m.j./ množstvo	m.j./ cena	Zásoba	Dodané	Príjem	Výdaj	Zostatok na zásobe	Poznámka Výdajky
163 1	Čerešne odkôst.4/1S	PICADO s.r.o.	6.10.	Ks	8,063	0	3	?	?	?	Cena dodávky s DPH: 24,189 Eur Nie je v vedená na obr. súpiske
118 5	Marhule polené 4/1S 3500g	PICADO s.r.o.	6.10.	Ks	6,107	0	3	?	?	?	Cena dodávky s DPH: 18,321 € Nie je vedená na obr. súpiske
579	Kompot čerešňa	Roman Petráš	2.10.	Ks	8,34	0	5	5	4	1	Zásoba pôvodná: 1ks/8,064 € V skutočnosti zostatok 2ks
578	Kompot marhuľa	Roman Petráš	2.10	ks	8,64	0	5	5	4	1	Cenový rozdiel rovnakej hmotnosti
474	Kompot marhuľa	?		ks	6.10	0	3	3	3	0	Nie je v zozname (fa) dodávateľov 18,321 €
748	Kompot slivky	Roman Petráš	2.10	ks	5.22	0	5	5	4	1	Normovanie ?
122 7	Jablčné pyré P4250	PICADO s.r.o.	9.10.	2ks	9,950	2	2	2	3	1	Cena dodávky s DPH: 19,90 €
70	Paradajk.pretla k 3720g	PICADO s.r.o.	9.10.	ks	6,18	3	3	3	1	5	
816	Paradajkový pretlak 800g	PICADO s.r.o.	6.10.	ks	4,87	9	9	9	13	5	Cenový rozdiel rovnakej hmotnosti
102 9	Paradajkový pretlak 800g		6.10.	ks	2,41	0	12	12	12	0	Cenový rozdiel rovnakej hmotnosti
158	Múka hladká 1kg	PICADO s.r.o.	6.10.	kg	0,58	2,8 0	10	10	11,05	1,75	Do spotreby bolo vydané (OSZ): - 40,35 kg hl. múky v rámci 5. dodávok rôznej jedn. ceny -91,60kg polohr. rôznej j.c v 7. zápisoch - 29,80 hrubej múky v 4. zápisoch - 6,72 kg na dosku S p o l u : 168,47 kg 13.10.2014 normované 41,03 kg, vydané 28,00 kg (?)
159	Múka polohrubá 1 kg	PICARD s.r.o.	6.10..	kg	0,58	2	20	20	17	5,0	
986	Múka polohrubá 1 kg	Roman Petráš	6.10	kg	0,58	20	0	0	19	1,0 +	
107 6	Múka polohrubá 1 kg			kg	0,48	0	40, 0	40, 0	35,0	5,0	
988	Múka hrubá 1 kg	Roman Petráš	30.9.	Kg	0,576	20	0	0	20	0,0	

V príjme a vo výdaji v obratovej súpiske zásob, nie sú evidované v hodnote spolu 42,51 € s DPH:

- Fa.č. 2014222 uhradená 9.10.2014, položky dodávateľ'a PICADO, s.r.o. :
1631
- čerešňa odkôstk. 4/1S - 24,189 € ,
- marhule polené 4/1S (1188) - 18,321 € ,

Kontrolné zistenie :

Tým, že v evidencii zásob potravín v obratovej súpiske zásob nie sú uvedené skladové položky č. 1631 a 188, došlo k porušeniu postupov účtovania podľa opatrenia MF SR. Tým, že v evidencii zásob potravín v obratovej súpiske zásob nie sú uvedené skladové položky č. 1631 a 188, došlo k porušeniu postupov účtovania podľa opatrenia MF SR.

Vzhľadom k zisteným rozdielom v obratovej súpiske zásob, evidencia príjmu a vydaja tovaru nie je vedená denne. Tým dochádza k nezrovnalostiam v pohyboch tovaru na sklade a v zostatkoch tovaru.

III. Výdaj potravín

Školské stravovacie zariadenie používa informačný systém „e – jídelníček“, ktorý slúži na zostavenie týždenného jedálneho lístka. Podľa zadaných kritérií systém stanoví druh, váhu a počet potravín podľa jednotlivých skupín stravníkov, ktoré sa majú použiť na prípravu jednotlivých jedál podľa jedálneho lístka. Námatkovo, ku kontrole boli vybrané komodity m ú k a, m ä s o, h y d i n a zistený bol nasledovný stav:

1. Normované a vydané vybrané potraviny podľa výdajok v jednotlivých dňoch október 2014:

Tab.č. 2

deň	Múka hladká norma	hladká vydané	Múka polohrubá norma	polohrubá vydané	Múka hrubá norma	hrubá vydané	Múka na dosku norma	na dosku vydané
31.10	0,15	0,15						
28.10.	2,84	2,80			2,83	2,80		
27.10..	1,06	1,00			18,02	0	2,46	
24.10.	0,78	0,80	24,18	0			0,53	
23.10.	3,74	3,70					0,19	
21.10.	7,59	?	7,20	7,00				
20.10.			20,31	20,60	0	1,40	1,49	
17.10.	2,54	2,50			18,60	18,60		
16.10.	4,93	6,0	17,00	0				
15,10,	2,27	2,20						
14.10.	2,20	2,20						
13.10.	3,47	2,80	41,03	28,00 (?)			0,42	
9.10.	0,25	2,50						
8.10.	1,09	1,0	6,53	0	0	7,009		
7,10	?	1,50						
6.10	2,48	2,50	17,86	19,00			0,91	
3.10.	4,97	5,00						
2.10.	1,22	1,20						
1,10	2,48	2,50						
	43,99	40,35	133,49	91,60	39,45	29,80	6,72	

Rozdiel: 3,64 kg - 41,89 kg - 9,65 kg - 6,72

Normovaná hmotnosť spolu: 216,88 kg
 Skutočne. vydané 168,47 kg
Rozdiel: - 48,41 kg.<

Kontrola obratovej súpiskej zásob za sledovaný mesiac:

Zostatok:

Múka hladká: 8,45 kg

Múka polohrubá 15,00 kg

Múka hrubá: 16,40 kg

spolu: 39,85kg

Zistenie:

1. U múky, bez rozdielu druhu, bolo normované na stanovený počet stravníkov v mesiaci október 216,93 kg múky. V skutočnosti bolo vydané 168,47 kg, čo je oproti plánovanému objemu o 48.41 kg menej. Tento objem nevydanej múky mal zodpovedať rovnakému objemu múky na zásobách.

Obratová súpiska zásob však eviduje na sklade 39,85 kg všetkej múky spolu, čo je oproti skladovej evidencii zostatku menej o 8,56 kg. Tento objem predstavuje manko v zásobe múky na sklade. Tento stav je možno postupne vyrovnat' len nepovolenou manipuláciou t.j. nedodrzaním vydaných váhových porcií. Napríklad príprava halušiek múčnych:

13.10. 2014 vynormované 3,47 kg HIM - vydané 2,80 kg
 41,03 kg HrM - vydané 28,00 kg
 s p o l u : 44,50 kg 30,80 kg Rozdiel: - 13,23 kg
vajcia – norma 48 ks - vydané 33 ks Rozdiel: - 15 ks

Z uvedeného príkladu vyplýva, že nanormované porcie halušiek nezodpovedali váhovým normám vydávaným jednotlivým stravníkom podľa skupín v skutočnosti.

2. Na prípravu niektorých múčnych jedál boli použité iné, dovoľené, hotové múčne produkty (mrazené, chladené).

Zistilo sa, že počítačový program nie je doplnený o názvy hotových múčnych jedál knedle, buchty s náplňou, s uvedením jednotkovej váhy a ceny. Systém normuje u týchto druhov jednotlivé ingrediencie (napr. droždie, lekvár, pečivo tukové, atď.), ktoré sú síce normované, ale v skutočnosti nie sú vydané zo skladu. Táto skutočnosť tiež ovplyvňuje výšku normovaných a skutočných nákladov v €, s vplyvom na prenos denných rozdielov. **Tento fakt nebol zohľadnený pri normovaní potravín zo skladu a zosúladený so správnou evidenciou skladových zásob.**

3. Normované a vydané vybrané potraviny (mäso) v kg podľa výdajok v jednotlivých dňoch

Mesiac: október 2014

Tabuľka č. 3

deň	Bravč. krkovička	Bravč. karé	Bravč. stehno	Bravč.pliecko	Hovädzie mäso		
	norma	vydané	norma	vyd.	norma	vyd.	norm. vydané
31.10							
30.10			1,02	1,0	1,02	1,0	
29.10	-		-		-		
28.10.			x	16,73	15,77	x	7,66 7,70
27.10.			19,57	9,50			
24.10.	x	22,90	23,25	x			
23.10.					24,08	24,00	

22.10			x	15,20	15,27			x	
21.10				25,00	25,00				
20.10.							37,04	26,00	
17.10.							26,52	26,50	
16.10.			x	4,50	4,50			x	1,94 2,00
13.10.				36,92	24,50				10,82 10,80
10.10							18,50	16,70	
9.10		19,35	26,92	26,97		x			
6.10	x	4,30	x	14,79	20,11	10,51	9,49	x	
3.10				x	4,20	4,27	x	4,88	4,90

Zistenie

- Rozdiely medzi normovanou hmotnosťou tovarov a ich skutočným, vydaním, najmä u hovädzieho mäsa:

- 20.10.2014 normované 37,04 kg, vydané 26,00 kg čo je schodok 11,04 kg HM
- 10.10.2014 normované 18,50, vydané 16,70, čo je schodok 1,80 kg HM
- rozdiel 12,84 kg v neprospech skutočne vydaného hov. mäsa do prevádzky kuchyne

- Záměny normovaného sortimentu s vydaným sortimentom. Zmeny objednávok niekoľkých stravníkov, do 8 hod. nasledujúceho dňa, nemôžu byť rozhodujúcim faktorom na zmenu objednávky suroviny na prípravu jedál, tak ako tvrdí vedúca školskej jedálne.

- Nezrovnalosti v evidencii podľa stravného listu dňa 9.10.2014: 2 x normované bravčové karé a bravčové stehno, vydané do spotreby len bravčové karé.

- Jednotková cena kg bravčového stehna podľa výdajky zo dňa 3.10.2014 je premrštená : 30,930 €/kg, čím sa zvýšila evidovaná cena vydaných potravín podľa výdajky č. 157.

4. Normované a vydané vybrané potraviny (hydina) podľa výdajok v jednotlivých dňoch
Mesiac: október 2014 hydina:

Tabuľka č. 4

deň	Kuracie stehná		Kuracie prsia		Kurča		kuracia zmes	
	norma	vydané	Norma	vydané	norma	vydané	norma	vyd.
								(kuracie stehná – 3,36/kg)
								(kuracia zmes – 1,5 €/kg)
29.10.	21,36	-	-	21,40				(kuracie prsia - 6,336 €/kg)
27.10.					14,63	x	x	15,00
20.10			20,71	20,70				
14.10.	58,22	58,00						
10.10					15,16	x	x	15,00
8,10			31,92	31,60				
2.10.		(morčacie prsia)	28,22	28,64				

Zistenie

Zistili sa záměny normovaného sortimentu so skutočne vydaným sortimentom a neevidovanie rovnakých tovarov v obratovej súpiske zásob podľa ich rozdielnej jednotkovej ceny. Kurča verzus kuracia zmes je dovolená záměna.

Príklad:

Normovanie 21,36 kg kuracie stehná (3,360 €/kg),
v skutočnosti vydané 21,40 kg kuracích prs (6,336 €/kg)

- (ceny podľa výdajok)

Podobne v prípadoch náhrady normovaného tovaru „kurča“ výdajkou na „kuracie chrbty a kuracie stehná“. Hmotnosťou približne vyrovnané, avšak pri rozdielnych jednotkových cenách.

5. Zistenia ostatné

Pri vykonanej námatkovej inventúre sa zistilo, že na obratovej súpiske zásob sú niektoré tovary evidované podľa rovnakej jednotkovej ceny, napríklad „čaj“, tie sa avšak v skutočnosti líšia jednotkovou cenou podľa druhu. Podobne sa to týka sirupov, paradajkového pretlaku, korenín a pod.

Dochádza tým k rozdielom medzi súčtami normovaných nákladov a skutočnými nákladmi, čo sa prejavuje v prenosoch denných rozdielov v €, do mesačného prehľadu uzávierky, pokiaľ sa tieto údaje nesledujú a nevyhodnocujú denne.

Poznámka:

Zákon o účtovníctve a postupy účtovania umožňujú rôzne spôsoby odpisovania rovnakého druhu zásob evidovaných v rozdielnych cenách. Takýto postup účtovania je však potrebné popísať vo vnútornom predpise alebo v manuáli, ktorý by to explicitne upravoval. Počas výkonu kontroly takáto úprava predložená nebola.

Pokiaľ táto oblasť dodaných a spotrebovaných tovarov nie je ošetrovaná v zmysle uvedeného odstavca, obratová súpiska zásob musí evidovať každý sortiment osobitne, podľa druhu, názvu a ceny.

IV. Normované a skutočné náklady na potraviny

Kalkuláciu potravín na prípravu jedál vykonáva vedúca školskej jedálne. Z rozpisu jedál v jednotlivých dňoch je zostavený týždenný jedálny lístok s jedným mäsitým a druhým bezmäsitým jedlom. Skutočné množstvo tovaru vydaného na prípravu jedál je odpisované zo skladovej evidencie automaticky v zmysle stanoveného programu, denne, v jednotkách množstva a v eurách.

Náklady na potraviny financujú stravníci formou mesačného predpisu stravného. Z uvedeného dôvodu by z dlhodobšieho časového hľadiska (bežný mesiac a viac) mala byť normovaná a skutočná spotreba zhodná alebo rozdiely medzi nimi minimálne.

Osobitný význam má posúdenie systému prípravy dvoch jedál: mäsitého a múčneho v rozdielnych výrobných cenách, avšak za súčasnej, rovnakej cenovej relácie stravného lístka, ktorý platia rodičia. Napríklad hovädzie mäso ako č. 1 a rezance s tvarohom ako č. 2.. Stravník pri objednávke č. 2 výrazne prepláca a de facto cenove dotuje stravníka č. 1. Tento vzťah je nekorektný a pri objednávke stravy podľa jedálneho lístka rodičmi, školská jedáleň by mala jednotkovú cenu diferencovať pri dvoch jedlách a tomu prispôbiť aj prepísanú požiadavku úhrady. Toto opatrenie privíta prevažná väčšina rodičov.

V prípade zavedenia systému dvoch druhov jedál pre vekové skupiny B, CaD, je potrebné dodržať zostavu jedál tak, aby energetická a nutričná hodnota druhého jedla dosahovala minimálne 90 % odporúčaných výživových látok (OVD) jedla prvého u sacharidov a bielkovín a 80 % OVD pre tuky. Pri zavedení systému dvoch jedál je potrebné zohľadniť personálne a materiálno - technické zabezpečenie zariadenia školského stravovania.

(Vyhl.MŠVVa Šč.245/2008 Z. z.)

1. Kontrolné zistenie

Pre overenie skutočnosti, či príspevky stravníkov boli použité na úhradu nákladov na prípravu jedál správne a nedochádza k neoprávnenému šetreniu, resp. prekračovaniu nákladov na úkor školy, bola vykonaná náhodná analýza normovaných a skutočných nákladov na potraviny podľa podkladov priložených k tzv. „Mesačným prehľadom uzávierky za mesiace september, október, november r. 2013 a za október r. 2014“.

2. Kumulatívny rozdiel medzi skutočnými a normovanými nákladmi v období:

30. september 2013	-	+ 242,20 eur (prekročenie)
29. októbra 2013	-	- 730,24 eur (úspora)
29. november 2013	-	- 458,07 eur (úspora)

Pri zmene vedúcej školského stravovania k 29.11.2013, podľa stravného listu z tohto dňa, bol prenos rozdielu vykazovaný ako mínus - 70,317 €. V mesiaci december 2013 naakumulovaný rozdiel, prenášaný v priebehu jednotlivých dní tohto mesiaca predstavoval + 1517,607 €. K 10.12.2013 tento rozdiel predstavoval + 528,11 €, k 1.10.2014 + 6008,925 €(!)

C. Nedoplatky a preplatky stravníkov v €

Kontrolované obdobie r. 2014 : nedoplatky (N) a preplatky (P) z aktuálneho mesiaca

	N	P		N	P
január	- 774,12	5050,48	júl	- 560,28	4448,04
február	- 900,17	7691,93	august	- 402,21	7672,98
marec	- 408,41	7219,26	september	- 917,74	588,77
apríl	- 545,47	8530,50	október	- 401,46	10171,87
máj	- 343,94	9027,02	november	- 412,53	9435,88
jún	- 758,04	3983,18	december	- 324,43	10697,38

Kontrolné zistenie

Citovaný prehľad poukazuje na zásadnú nezrovnalosť medzi nedoplatkami a vysokými preplatkami evidovanými za aktuálny mesiac, keď nedoplatky za predchádzajúci mesiac sú evidované samostatne.

1. Aktuálna rekapitulácia stravného každého mesiaca nekorešponduje s hodnovernými údajmi vypárovania pomeru nedoplatkov a preplatkov podľa jednotlivých skupín stravníkov.

2. Pokiaľ sú evidovaní niektorí stravníci s nedoplatkom za minulý mesiac, mali im byť vydané stravné lístky na aktuálny mesiac až po vyrovnaní finančnej podlžnosti. Súčasný stav odporuje ustanoveniu bodu 14, „Prevádzkový poriadok školskej jedálne od 1 09.2014“, podľa ktorého: „Podmienkou objednania obedov je tzv. plusové konto stravníka, tzn., že stravník má uhradené stravné v príslušnom mesiaci podľa predpisu, ktorý mu určí vedúca ŠJ alebo má preplatok na stravnom z predchádzajúcich mesiacov.“

3. Nedoplatky sú najvýraznejšie evidované u skupín II. stupňa základnej školy, I. stupňa ostatných žiakov a zamestnancov základnej školy, čo je paradox.

4. Preplatky neboli likvidované priebežne v rámci jednotlivých mesiacov, formou odpočtu v mesačných platobných predpisoch, alebo vrátené jednotlivým stravníkom.

5. Odsúhlasovanie finančných prostriedkov v stravovacom systéme musí súvisieť so skutočnými finančnými prostriedkami na stravovacom účte. Mesačné uzávierky platieb sa nemôžu robiť formálne. Tvrdenie, že od dňa úhrady rodičom prejdú aj 2 týždne, pokiaľ sa táto platba preukáže v doručenom bankovom výpise, je nekorektné. Z toho vyplýva, že pre kontrolu vlastných úhrad stravného zo strany rodičov s takýmto časovým posunom, údaje nezodpovedajú skutočnosti. Prináša to pre rodičov len zmatečné informácie a nespokojnosť.

6. Súčasný stav proklamuje nesystémovosť riešenia a vedenia operatívnej evidencie školského stravovania. .

D. Úhrady stravného

Systém úhrad stravného na potravinový účet školskej jedálne je predmetom častej kritiky rodičov. Vyčítajú mu neprehľadnosť a nedostatok informácií a to i napriek tomu, že môžu vstupovať na základe mena a kódu do programového systému stravovacieho zariadenia. Mesačný predpis stravného bez režijných nákladov, kalkulovaný na nákup potravín a skutočný nákup potravín na prípravu stravy v porovnaní s výškou platieb zaplatených stravníkmi na účet, tak nemajú patričnú vypovedaciu súvislosť.

Kontrolné zistenie

Vyúčtovanie stravy stravníkom sa nerobí pravidelne polročne a koncoročne s uvedením údajov, ktoré sú pre rodičov stravníkov jednoduché a zrozumiteľné. Tým sa porušuje znenie bodu 30. prevádzkového poriadku školskej jedálne, podľa ktorého, cit.: „ŠJ bude realizovať vyúčtovanie preplatkov na strave 2 x ročne, vždy ku koncu školského polroku, tzn. k 31. januáru príslušného školského roku pre žiakov ZŠ, zamestnancov a cudzích stravníkov. Výnimku predstavuje školský rok 2014/2015, kedy polročné vyúčtovanie sa uskutoční k 31.12.2014 a následne až k 30.06.2015 , resp. 31.07.2015 pre deti MŠ“.

Kontrolou boli vybraní z počítačového programu „e – jídelníček“ traja respondenti skupiny 18001.

1. respondent: prehľad kreditov a súčet predajov – hlavné jedlo obed, za obdobie od 1.08.2013 do 28.02.2015 v € :

Rok	Uhradené	Odobrané (predaj)	Réžia	Rozdiel
2013	109,00	76,30	20,00	32,70
2014	210,37	164,79	40,00	45,58
2015	21,80	10,44	4,00	11,36
spolu:	341,17	251,83	64,00	+ 89,34

Pritom vykazované mesačné konto v programe je + 31,88 €
vykazované konto k aktuálnemu mesiacu je tiež **+ 31,88 €**.

2. respondent:

od 1.02.2015 do 25.02.2015 v €

Počiatočný stav k 1.02.2015	-	20,71
úhrada na marec 18.02.	-	4,72
19.02. „viac narátané za január“	-	- 3,62
súčet predajov (obed)	-	- 6,54
Konečný stav	-	15,27
Mesačné konto	-	- 3,26
Aktuálne mesačné konto (AM)	-	- 3,26

Pri konečnom stave 15,27 je AM konto - 3,26 (!)

Pri takejto forme vyúčtovania nie je zrejmé rodičovi, či napriek plusovému konečnému stavu má ešte uhradiť 3,26 €, alebo nie, alebo akým spôsobom bude jeho preplatok zohľadnený, alebo vrátený.

3. respondent
od 12.02. 2015 do 28.02.2015

Dátum	Množst	Čiastka	Komentár
01.02.2015		44.13	Počiatočný stav
18.02.2015	1	-0.51	omyl platby
19.02.2015	1	0.90	doplatok feb, 2015
2015/02	7	-2.10	Súčet predajov - hlavné jedlo : Desiata
2015/02	7	-5.04	Súčet predajov - hlavné jedlo : Obed
2015/02	7	-1.75	Súčet predajov - hlavné jedlo : Olovrant
2015/02	7	-2.10	Obj. 02/2015:Desiata - 03 05 06 09 10 11 12
2015/02	7	-5.04	Obj. 02/2015:Obed - 03 05 06 09 10 11 12
2015/02	7	-1.75	Obj. 02/2015:Olovrant - 03 05 06 09 10 11 12
Do 28.02.2015	0	35.63	Konečný stav

Meno respondenta

Konto: 14,04 Eur

Konto AM: 14,04 Eur

Trieda: 0.B

Skupina: 18007

Tak ako u predchádzajúceho respondenta je vykazované rozdielne konto aktuálneho mesiaca od konečného stavu. Pritom sa nevyklučuje riziko dvojnásobnej úhrady rodičom pri rešpektovaní mínusovej položky pri aktuálnom mesiaci (AM), pokiaľ si rodič svoje platby pravidelne nekontroluje cez interbanking a nekonfrontuje s výkazom školskej kuchyne. Nakoľko ide o peniaze rodičov, je vysporiadanie tejto nezrovnalosti prioritné a neodkladné.

Porovnanie rozdielov medzi skutočnými a normovanými nákladmi na prípravu jedál v mesiaci október r. 2014

Tabuľka č. 5

Október r. 2014	Náklady na potraviny		Rozdiel	
	Normované	Skutočné	Aktuálny	Kumulatívny
1.10.14	582,950	582,818	-0,132	6 008,925
2.10.14	563,970	675,587	111,617	6 120,542
3.10.14	551,570	583,472	31,902	6 152,444
6.10.14	497,260	549,832	52,572	6 205,016
7.10.14	603,100	598,506	-4,594	6 200,422
8.10.14	598,530	522,981	-75,549	6 124,873
9.10.14	585,960	518,092	-67,868	6 057,005
10.10.14	575,310	516,729	-58,581	5 998,424
13.10.14	596,290	588,026	-8,264	5 990,160

14.10.14	608,540	671,005	62,465	6 052,625
15.10.14	584,470	465,107	-119,363	5 933,262
16.10.14	569,040	486,463	-82,577	5 850,685
17.10.14	558,090	593,626	35,536	5 886,221
20.10.14	596,380	688,574	92,194	5 978,415
21.10.14	593,900	447,030	-146,870	5 831,545
22.10.14	602,110	766,858	164,748	5 996,293
23.10.14	566,290	651,399	85,109	6 081,402
24.10.14	543,980	510,956	-33,024	6 048,378
27.10.14	580,840	521,813	-59,027	5 989,351
28.10.14	589,450	446,640	-142,810	5 846,541
29.10.14	583,020	643,750	60,730	5 907,271
30.10.14	39,410	25,798	-13,612	5 893,659
31.10.14	31,460	24,407	-7,053	5 886,606
Október	12 201,920	12 079,469	-122,451	-122,451

Na začiatku mesiaca október 2014 bolo evidované kumulatívne prekročenie nákladov na potraviny oproti normovanému stavu o **6 008,925 eur**. Počas mesiaca október bolo prekročenie znížené o 122,451 eur s tým, že bol vykázaný nový kumulatívny zostatok **5 886,606 eur**.

Ako z uvedeného prehľadu vyplýva, na jednej strane, v jednotlivých dňoch je úspora alebo prekročenie nákladov na potraviny sledované a vedené spôsobom, ktorý zaručuje, že finančné prostriedky získané od stravníkov sú použité na prípravu jedál zodpovedajúcim spôsobom a v zodpovedajúcej výške.

- Na druhej strane, podľa analýzy nákladov v náhodne vybraných mesiacoch september, október a november r. 2013 bol v tzv. Mesačných prehľadoch uzávierky vykázaný akceptovateľný kumulatívny rozdiel medzi normovanými nákladmi a skutočne vynaloženými nákladmi na prípravu jedál. V Mesačnom prehľade uzávierky k 31.10.2014 bolo však vykázané neodôvodnené kumulatívne navýšenie skutočných nákladov oproti normovaným nákladom na 5 886,606 eur.
- MŠVVaŠ podľa § 140, zákona č. 245/2008 Z. z v zn. nesk. predpisov vydalo „Materiálno – spotrebné normy a receptúry, ktoré charakterizujú príslušnú územnú oblasť pre školské stravovanie s úč. od 1.09.2014, keď v ods. 14 je uvedené, že „ Na konci mesiaca zabezpečiť vyrovnanie čerpania finančného limitu tak, aby finančný limit na konci mesiaca nebol nižší ale ani neprevýšil 10 % jednodňového finančného limitu nákladov na nákup potravín.“

E. Finančné prostriedky na stravovacom účte

V zmysle zákona č. 583/2004 Z. z o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sú finančné prostriedky na zabezpečenie školského stravovania vedené na samostatnom tzv. „stravovacom“ bankovom účte č. 3169846953/0200 vedeného v pobočke Všeobecnej úverovej banky v Bratislave. Pohyb príjmov a výdavkov na účte pozostáva z:

Príjmy

- Príjem stravného
- Príjem réžie
- Dotácie a transfery

- Iné príjmy

Výdavky

- Nákup potravín
- Odvod réžie na príjmový účet
- Odvod príspevku zamestnancov
- Iné výdavky

K 31.12.2014 je vykázany zostatok na stravovacom účte **16 481,01 eur**. Stravovací systém „e-jídelniček“ naproti tomu vykazuje zostatok finančných prostriedkov 10 372,95 eur. Rozdiel medzi zostatkom finančných prostriedkov na stravovacom účte a stravovacom systéme je 6 108,06 eur . – Tabuľka č. 6

Porovnanie zostatku finančných prostriedkov na stravovacom účte a v stravovacom systéme e-jídelniček.

Tabuľka č 6.

Rok 2014	Príjem na účet spolu	Výdavky z účtu spolu	Zostatok na účte eur	Preplatky kumulatívne	Nedoplatky kumulatívne	Zostatok e-jídelniček
PS 01.01.2014			8 574,52			
Január	13 868,76	7 676,76	14 766,52	5050,48	774,12	4 276,36
Február	9 675,50	11 787,16	12 654,86	7691,93	900,17	6 791,76
Marec	13 587,75	10 452,73	15 789,88	7219,26	408,41	6 810,85
Apríl	14 537,98	9 552,97	20 774,89	8530,5	545,47	7 985,03
Máj	12 866,17	11 440,52	22 200,54	9027,02	343,94	8 683,08
Jún	4 941,10	11 807,61	15 334,03	3983,18	758,04	3 225,14
Júl	4 950,86	5 910,73	14 374,16	4 448,04	560,28	3 887,76
August	4 711,91	250,07	18 836,00	7 672,98	402,21	7 270,77
September	16 920,17	9 492,60	26 263,57	588,77	917,74	-328,97
Október	15 798,86	18 084,94	23 977,49	10 171,87	401,46	9 770,41
November	11 422,50	11 866,57	23 533,42	9 435,88	412,53	9 023,35
December	13 460,56	20 512,97	16 481,01	10 697,38	324,43	10 372,95
S p o l u	136 742,12	128 835,63	16 481,01	Rozdiel = 6 108,06 eur		

Stanovisko

Ako preukázali kontrolné zistenia, pri zabezpečovaní prevádzky školského stravovacieho zariadenia dochádza k finančným transakciám pri obstarávaní, výdaji a evidovaní potravín, ako aj vo využívaní funkcionality elektronického informačného systému „e-jídelniček“, čo spôsobuje pochybnosti o transparentnom riadení finančných tokov, vykazovaní hospodárskeho výsledku a možnosti objektívneho nezávislého posúdenia tejto činnosti.

Kontrolné zistenie .

1. Tým, že finančné prostriedky na stravovacom účte 3169846953/0200 nemajú patričnú súvisť a znosť k zostatku finančných prostriedkov v tzv. mesačných prehľadoch uzávierky stravovacieho systému, došlo k porušeniu § 7 zákona o účtovníctve – „Účtovná jednotka je povinná

účtovať tak, aby účtovná závierka poskytovala verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva, a o finančnej situácii účtovnej jednotky“ a § 8 zákona o účtovníctve – Účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov“.

2. V kontrolovanom subjekte bola zistená výrazná absencia systému vnútornej kontroly základnej školy k činnosti školskej kuchyne, podľa vnútornej smernice o obehu účtovných dokladov z r. 2012., najmä jej čl. II., - Fázy obehu účtovných dokladov, v evidencii, kontrole a obehu výpisov z bankových účtov, pokladničných dokladov, atď.. Navyiac, samotná smernica nestanovuje osobitne povinnosti vedúcej školskej kuchyne vo vzťahu k hospodárke školy a naopak. Nie sú napríklad stanovené postupy pri účtovaní preplatiek, nedoplatkov a úhrad ako účtovných dokladov vo vzťahu k stravovaciemu účtu a bankovým výpisom, vzájomnej informovanosti a v riešení preukázaných nezrovnalostí. V opačnom prípade by nebol vykázaný nezodpovedaný vysoký preplatiek v aktuálnych mesiacoch od januára 2014, doteraz. Podobne nezrovnalosti v nedoplatkoch a v preplatiach úhrad za stravné žiakov v jednotlivých mesiacoch sledovaného obdobia.

F. Odporúčané opatrenia:

1. V rámci vnútorného systému kontroly predkladať zriaďovateľovi (MÚ) pravidelne mesačné uzávierky čerpania rozpočtu za prevádzku školskej jedálne pri ZŠ s MŠ, rekapituláciu stravného, spolu s porovnaním a odsúhlasením s evidenciou stravovacieho účtu (3169846953/0200) : zasielať hlavnú knihu a inventarizácia

2. Štvrt'ročne predkladať zriaďovateľovi stav pohľadávok a záväzkov školskej jedálne

3. Okrem vnútorných organizačných a personálnych opatrení zvážiť zavedenie systému priebežnej účtovnej kontroly (controllingu), ktorá by spočívala okrem iného vo vypracovaní jednotnej metodiky popisu účtovných prípadov spojených so zabezpečením prevádzky školského stravovacieho zariadenia . Napríklad:

Strana aktív

Číslo účtu	Suma v €
112 - Potraviny na sklade	
211 - Pokladnica ŠJ	
221 - BÚ ŠJ	
315 - Pohľadávky voči stravníkom	
378 - HV ŠJ (501 - 602)	
Spolu	0,00

Strana pasív

Číslo účtu	Suma v €	Suma v €
321 - Dodávatelia ŠJ		
324 - Preplatky voči stravníkom		
326 - Nevyfakturované dodávky		
379 - HV ŠJ (501 - 602)		
Spolu	0,00	0,00

ROZDIEL	0,00
----------------	-------------

- Upraviť smernicu o obehu účtovných dokladov o samostatnú časť účtovnej evidencie školskej jedálne so stanovenými povinnosťami vedúcej školskej jedálne vo veci vedenia a predkladania účtovnej agendy.
- Stanoviť reálnu hodnotu režijných nákladov (po zohľadnení investičných nákladov, odpisov, dotácií rodičov a pod.)
- Zreálniť výšku finančných prostriedkov vykazovaných v informačnom systéme stravovania s finančnými prostriedkami na stravovacom účte. To znamená mesačne odsúhlasovať finančné prostriedky v stravovacom systéme so skutočnými finančnými prostriedkami na stravovacom účte.
- Robiť mesačne inventarizáciu stavu zásob potravín a finančnej hotovosti v pokladni. Inventarizáciu zásob vykonávať podľa stanovených zásad a smernice.

8. Vykonať inventarizáciu reálnych nedoplatkov a preplatiek v stravovacom systéme u jednotlivých stravníkov menovite, v pevne stanovenom termíne 1 mesiaca. Na adresu jednotlivých stravníkov (rodičov detí) doručiť bilanciu stavu ich platieb s vyjadrením, ako bude ich preplatok zo strany školskej kuchyne riešený, nakoľko ide o ich finančné prostriedky.

Príklad:

Vyúčtovanie za rok 2013 - 2014... (do konca júna)

Meno stravníka ZŠ trieda:	denná réžia	Stravné mesiace	Počet dní za stravné mesiace	Celková réžia v €	Skutočný počiatočný stav v € z konca ra.2012	Skutočný konečný stav v € vrátane réžie za r. 2013	Skutočný konečný stav v € bez réžie za 2013 NEDOPLATOK	PREPLATOK

+ Tabuľka započítaných platieb: predpis – úhrada – rozdiel (podľa mesiacov.) Suma za každý mesiac predstavuje rozdiel medzi tým, čo malo byť zaplatené a tým, čo sa naozaj zaplatilo.

Takýto jednoduchý prehľad doručený rodičom stravníkov odstráni prípadné nedorozumenia, pokiaľ sú údaje o stravníkoch vedené systematicky a pravidelne.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené kontrolné zistenia kontrolný orgán odporúča, aby kontrolný subjekt vypracoval a prijal ďalšie, súvisiace opatrenia, ktoré by zabezpečili účinné odstránenie nedostatkov uvedených v správe, o výsledku mimoriadnej finančnej kontroly.

So správou z kontroly bol oboznámený riaditeľ Základnej školy s materskou školou K. Brúderovej, Osloboditeľská 1 Bratislava, Paedr. Jozef Bratina dňa: 24.03.2015.

V Bratislave, 24.03.2015

Ing. Martin Križan

hlavný kontrolór